

PROJECTE LINGÜÍSTIC

Responsable:	Comissió Normalització Lingüística	DC050106
Data aprovació:	28-06-2018	

PROJECTE LINGÜÍSTIC

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ.....	3
1.1. Marc legal.....	3
1.2. Anàlisi del context sociolingüístic.....	4
1.2.1. Entorn.....	4
1.2.2. Alumnat.....	5
1.2.3. Professorat.....	6
1.2.4. Personal no docent.....	7
2. TRACTAMENT DE LES LLENGÜES CURRICULARS DEL CENTRE.....	8
2.1. El català, llengua vehicular del centre.....	8
2.2. El català, llengua vehicular de l'ensenyament.....	9
2.3. El tractament de la llengua catalana i les altres llengües curriculars en els processos d'ensenyament i aprenentatge.....	10
2.4. Programa d'acollida d'alumnat nouvingut amb desconeixement de la llengua vehicular del centre.....	12
3. PLURILINGÜISME AL CENTRE EDUCATIU.....	13
3.1. Actituds lingüístiques.....	13
3.1. Mediació lingüística.....	13
4. OBJECTIUS.....	14

1. INTRODUCCIÓ

1.1. MARC LEGAL

- La Llei de Normalització Lingüística (Llei 3/1986, de 29 d'abril), que determina que el Govern ha de garantir que els escolars de les Illes Balears puguin utilitzar normalment el català i el castellà al final del període d'escolaritat obligatòria.
- El Decret 92/1997, de 4 de juliol, que regula l'ús i ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, en els centres docents no universitaris de les Illes Balears.
- L'ordre del conseller d'Educació, Cultura i Esports, de dia 12 de maig de 1998, per la qual es regulen els usos de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, com a llengua d'ensenyament en els centres docents no universitaris de les Illes Balears.
- El Decret 120/2002, de 27 de setembre, pel qual s'aprova el reglament orgànic dels instituts d'educació secundària i que regula la composició i les competències de la Comissió de Normalització Lingüística.
- La Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat de l'educació.
- La Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.
- Decret 45/2016, de 22 de juliol, per al desenvolupament de la competència comunicativa en llengües estrangeres als centres educatius sostinguts amb fons públics de les Illes Balears.

Finalment, esmentam altres normatives rellevants: el Decret 115/2001 regula l'exigència de coneixement de les llengües oficials al personal docent i estableix el requisit de capacitació en llengua catalana per exercir la docència de les Illes Balears; l'Ordre de 14/06/2002 regula l'elaboració i execució dels Programes d'Acolliment Lingüístic i Cultural als alumnes d'incorporació tardana; i, per acabar, el Decret 67/2008 i el Decret 73/2008 estableixen l'ordenació general i el currículum de l'educació secundària obligatòria.

1.2. ANÀLISI DEL CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

1.2.1. ENTORN

L'IES Damià Huguet està situat a Campos, i acull a ESO majoritàriament alumnes que provenen dels centres adscrits del mateix municipi i de ses Salines: CEIP Joan Veny i Clar , CEIP Ses Salines i CEIP Sa Colònia. Als estudis postobligatoris també es matriculen alumnes del centre concertat de Campos, Fra Joan Ballester.

Aquest Projecte Lingüístic de Centre (PLC) neix de la necessitat d'elaborar-ne un de nou que s'adapti a la nova realitat del centre, i que parteix de la guia d'elaboració del PLC elaborada pels membres de la Comissió de Normalització Lingüística el curs 2015-16. Algunes de les mesures que es marquen en aquest PLC provenen d'algunes d'iniciades en cursos anteriors. Ara bé, la situació sociolingüística que s'ha generat, especialment pel que fa al fenomen immigratori que hem viscut en els darrers anys, juntament amb el fet de no poder considerar un projecte lingüístic com un document tancat i definitiu, creen la necessitat d'adaptar-lo a aquest nou moment.

Les característiques i necessitats que defineixen essencialment aquesta nova situació són:

- L'origen dels alumnes i de les seves famílies ha canviat substancialment, per la qual cosa cal adaptar l'ensenyament de les llengües i els programes d'acollida lingüística a la nova realitat, i tenir-ne una visió de centre.
- Les competències bàsiques com a fita que han d'assolir els alumnes esdevenen un nou marc que permet la reflexió del procés d'ensenyament i aprenentatge de la llengua de totes les assignatures i mòduls.
- El paper de la llengua oral en l'ensenyament ha d'adquirir un nou tractament.
- L'ensenyament i aprenentatge de les llengües s'ha de fer des de totes les àrees del currículum.
- L'ensenyament de les llengües ha de canviar forçosament amb la utilització de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- La reflexió de tots els membres de la comunitat educativa sobre els usos lingüístics esdevé fonamental si es vol la continuïtat de la llengua catalana, entesa com a element de cohesió social.
- Els alumnes també han de reflexionar sobre la importància i la necessitat de conèixer tantes llengües com sigui possible.

Per això, el PLC estableix, a partir de la situació sociolingüística del nostre centre, els objectius, el pla d'acció, els recursos de què disposam i l'avaluació de tot el procés educatiu pel que fa a la regulació de l'ensenyament i de l'ús de les llengües.

El PLC contempla la diversitat lingüística i cultural dels membres de la comunitat educativa com una riquesa que cal aprofitar per a l'educació dels nostres alumnes, als quals ha de garantir una igualtat d'oportunitats independentment del seu origen lingüístic i social, alhora que ha de combatre la marginació social o escolar. El PLC ha de ser un instrument que garanteixi el dret de totes les persones de poder fer ús del català, d'aprendre altres llengües, i de ser valorades pels coneixements que poden aportar a la comunitat educativa. La llengua catalana ha de ser una eina a l'abast de tothom; ha de servir d'instrument d'integració i de convivència. Per tant, l'ensenyament en llengua catalana ha de ser entès com la voluntat d'oferir igualtat d'oportunitats d'integració social i cultural.

La nova realitat educativa i lingüística que s'ha creat obliga a repensar la tasca docent en tots els aspectes, especialment pel que fa al tractament de llengües. El nou PLC s'haurà de basar en un acord sobre els principis que han de regir l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües amb la finalitat d'aconseguir una competència comunicativa plurilingüe, de garantir el domini de les dues llengües oficials del territori en acabar l'ensenyament obligatori i promocionar l'ús social de la llengua catalana, fent-la la llengua comuna compartida.

1.2.2. ALUMNAT

La major part dels alumnes del nostre institut ve de centres de Campos, de sa Colònia de Sant Jordi i de ses Salines. Tots aquests alumnes han estat escolaritzats en català, per la qual cosa haurien de tenir un bon domini, tant oral com escrit, d'aquesta llengua.

També hi ha un grup d'alumnes nouvinguts, aproximadament una quinzena cada curs, que tenen un desconeixement total de la nostra llengua.

Les dades que tenim extretes d'una enquesta realitzada el curs 2014-15 ens permeten fer una anàlisi de la situació sociolingüística de l'alumnat.

La llengua materna dels alumnes és:

-Català: 33%

-Castellà: 24'5%

-Català i castellà: 29'4%

-Altres: 13'1%

Pel que fa a les competències lingüístiques, hi ha al voltant d'un 3% d'alumnes que presenten dificultats greus, tant pel que fa la comprensió oral i escrita, com a l'expressió oral i escrita.

Sense comptar les classes de català, castellà i anglès, els alumnes es relacionen amb el professor:

-Només o sobretot en català: 66'4%

-Igual en català que en castellà: 24'8%

-Només o sobretot en castellà: 8'9%

Pel que fa al consum de productes, en cap àmbit el català és la llengua majoritària (llibres, revistes, diaris, música, ràdio, televisió, vídeo, cinema, Internet, xarxes socials, telèfon, what's app, sms).

Finalment, per als alumnes és més important aprendre anglès i castellà que català segons les dades extretes de l'enquesta. Aquesta percepció personal condiona de manera notable l'elecció de la norma d'ús lingüístic per part dels parlants.

1.2.3. PROFESSORAT

Al llarg d'aquest curs 2017-2018 hem fet una enquesta al professorat del centre, la qual ens permet fer una anàlisi de la situació lingüística del Claustre i a més veure quan com i de quina manera s'empra la llengua catalana a l'IES Damià Huguet.

La llengua materna dels professors és:

-Català 72,1%

-Castellà 24,6%

-Català i castellà 1,65%

-Francès 1,65%

Segons l'enquesta que hem passat al professorat la titulació que tenen de llengua catalana és:

-63,9% Certificat de nivell C1 (antic nivell C)

-15,74% Certificat de nivell C2 (antic nivell D)

-9,8% Certificat de nivell B2 (antic nivell C)

-2,64% Certificat de nivell B1 (antic nivell A)

-2,64% Certificat de nivell LA (antic nivell E)

-2,64% Reciclar-se en català

-2,64% Exactament no ho sé

Quant a la llengua habitual que fan servir a les classes l'enquesta ens ha donat el següent resultat:

-Pel que fa a la llengua oral: més d'un 50% utilitza el català; un 15% el castellà i l'altre 15% altres llengües no especificades.

-Quant als llibres de text emprats: un 48% empen textos en català; un 18% en altres llengües no especificades i un 9% en castellà.

-Referent al material complementari les dades són pràcticament calcades de l'ús de la llengua oral.

-Pel que fa als mitjans audiovisuals un 49% apunten que fan servir el català; un 28% el castellà i un 20% altres llengües no especificades.

Si un alumne demana quelcom en castellà, en quina llengua responen els professors?

-Un 75% del total afirma que ho fa en català; mentre que el 25% restant contesta en castellà.

1.2.4. PERSONAL NO DOCENT

El mes de novembre de 2017 la CNL ha realitzat una enquesta al personal no docent del centre (secretaria, consergeria, neteja i bar), la qual ens ha permès extreure tota una sèrie de dades.

La titulació de llengua catalana que té el personal no docent és la següent:

-El 50% té el certificat de nivell B1

-El 12'5% té el certificat de nivell A2

-El 12'5% té el certificat de nivell B2

-El 12'5% té el certificat de nivell C1

-El 12'5% no té cap titulació.

Quant a l'ús que es fa de la llengua catalana dins l'institut, quan algú se'ls adreça en castellà el 62'5% respon en castellà, i el 37'5% ho fa en català.

2. TRACTAMENT DE LES LLENGÜES CURRICULARS DEL CENTRE

2.1. EL CATALÀ, LLENGUA VEHICULAR DEL CENTRE.

La llengua catalana és la llengua vehicular del centre, és la llengua d'ús preferent en els actes culturals i socials i en les relacions del centre amb les administracions públiques i les entitats privades, així com també la llengua de les actuacions administratives de règim intern i de projecció externa. Per tant, els objectius que hem de tenir en compte en aquest sentit són:

- Tota la documentació que generin la gestió acadèmica i la gestió econòmica i administrativa del centre ha de ser en llengua catalana, llevat del cas que les relacions s'estableixin amb centres o organismes de territoris que no tinguin la llengua catalana com a llengua pròpia.
- La retolació i els cartells informatius del centre han de ser en llengua catalana.
- El centre utilitzarà la llengua catalana en les comunicacions escrites adreçades als diferents membres de la comunitat escolar.
- El centre utilitzarà la llengua catalana per presentar-se en actes públics, anunciar actes culturals que organitzi o en els quals participi i per adreçar-se als mitjans de comunicació.
- El català serà la llengua d'ús en la preparació i l'execució d'activitats extraescolars. Es prioritzarà que siguin en aquesta llengua les activitats ofertes per altres institucions públiques, excepte aquelles que es refereixin a activitats curriculars d'altres matèries lingüístiques.
- El català serà la llengua habitual de les reunions del centre: equips docents, reunions de tutors, de delegats, etc. A les reunions de pares, si algú demana la informació en castellà, serà atès pel professorat de forma individual una vegada acabada la reunió.
- La biblioteca disposarà d'un fons documental suficient en català per donar resposta a les necessitats d'informació, presentarà una oferta suficient de material de consulta en català i participarà en els projectes de foment de la lectura que es duiguin a terme.
- Seran en català la revista que publica el centre, la pàgina web, el programari dels ordinadors del centre i les publicacions a les xarxes socials.

2.2. EL CATALÀ, LLENGUA VEHICULAR DE L'ENSENYAMENT

La normalització de la llengua catalana és una fita que encara té molts de problemes a resoldre i reptes a aconseguir. En una situació lingüística com l'actual es fa necessària la intervenció de les institucions públiques per a evitar el procés de substitució lingüística. En aquest sentit, l'aportació que pot fer l'escola és permetre que els alumnes tinguin un major contacte amb la llengua catalana. Aquesta solució passa necessàriament per una presència important i decidida del català com a llengua vehicular en totes les assignatures i els mòduls i en tots els àmbits del centre. Els efectes lingüístics positius més destacables d'aquesta pràctica són la millora de l'aprenentatge de la llengua i, en conseqüència, la integració social de tots els alumnes.

Per això, al nostre centre hem de fer l'esforç de convertir el català en el vehicle habitual de transmissió docent, exceptuant les sessions de castellà i de llengües estrangeres. Així, entenem que fer les classes en llengua catalana implica aquests aspectes:

- ✓ El llibre de text i el material complementari, sempre que sigui possible, seran en llengua catalana.
- ✓ Els professors fan totes les explicacions en català.
- ✓ Els professors sempre es dirigeixen en llengua catalana als alumnes, fins i tot quan els alumnes formulen preguntes en castellà. Els professors miraran de garantir que l'alumne compregui els missatges a través dels recursos que afavoreixen l'ús de la llengua catalana.
- ✓ Els exàmens són en llengua catalana.

Si la llengua catalana esdevé efectivament la llengua vehicular de l'ensenyament i l'aprenentatge dels continguts dels diferents mòduls i assignatures, cal que els professors siguin conscients que esdevenen models lingüístics. Per tant, han de tenir cura de la seva expressió oral i escrita perquè, independentment de la matèria que imparteixen, tots són professors de llengua. També és important que, a l'hora d'avaluar els alumnes, es tinguin en compte els aspectes de correcció ortogràfica, adequació, coherència i cohesió.

2.3. EL TRACTAMENT DE LA LLENGUA CATALANA I LES ALTRES LLENGÜES CURRICULARS EN ELS PROCESSOS D'ENSENYAMENT I APRENTATGE.

En el nostre centre, a més de la llengua catalana, s'imparteixen matèries en llengua castellana, anglès i alemany. Cal tenir en compte que un objectiu primordial de l'ensenyament és educar en la diversitat lingüística i cultural, formar parlants plurilingües i interculturals des de la plena competència en català i en castellà, com a llengua cooficials de la nostra comunitat autònoma. Això sí, no s'ha de perdre de vista que la llengua catalana és una llengua minoritzada, i per això mateix s'ha de protegir i promoure.

Per una altra banda, des de fa molts d'anys s'imparteixen matèries no lingüístiques en anglès a tots els cursos d'ESO, de manera voluntària per als alumnes que hi assisteixen. Aquesta experiència ha estat i és del tot positiva, i és molt ben valorada per les famílies, professors i alumnes.

Les classes es faran en les següents llengües:

1r ESO

MATÈRIA	LLENGUA
Llengua catalana i literatura	Català
Llengua castellana i literatura	Castellà
Primera llengua estrangera	Anglès
Educació plàstica i visual	Català / Anglès
Resta d'assignatures	Català

2n ESO

MATÈRIA	LLENGUA
Llengua catalana i literatura	Català
Llengua castellana i literatura	Castellà
Primera llengua estrangera	Anglès
Segona llengua estrangera	Alemanys
Tecnologia	Català / Anglès
Resta d'assignatures	Català

3r ESO

MATÈRIA	LLENGUA
Llengua catalana i literatura	Català
Llengua castellana i literatura	Castellà
Primera llengua estrangera	Anglès
Segona llengua estrangera	Alemanys
Geografia	Català / Anglès
Valors ètics	Català / Anglès
Resta d'assignatures	Català

4t ESO

MATÈRIA	LLENGUA
Llengua catalana i literatura	Català
Llengua castellana i literatura	Castellà
Primera llengua estrangera	Anglès
Segona llengua estrangera	Alemanys
Història	Català / Anglès
Valors ètics	Català / Anglès
Resta d'assignatures	Català

FPB 1 (Títol professional bàsic en Serveis administratius)

MATÈRIA	LLENGUA
Comunicació i societat 1	Català / castellà / anglès
Resta d'assignatures	Català

FPB 2 (Títol professional bàsic en Serveis administratius)

MATÈRIA	LLENGUA
Comunicació i societat 2	Català / castellà / anglès
Formació en centres de treball	Català / castellà
Resta d'assignatures	Català

1r BATXILLERAT

MATÈRIA	LLENGUA
Llengua catalana i literatura	Català
Llengua castellana i literatura	Castellà
Primera llengua estrangera	Anglès
Segona llengua estrangera	Alemanys
Resta d'assignatures	Català

2n BATXILLERAT

MATÈRIA	LLENGUA
Llengua catalana i literatura	Català
Llengua castellana i literatura	Castellà
Primera llengua estrangera	Anglès
Segona llengua estrangera	Alemanys
Resta d'assignatures	Català

2.4. PROGRAMA D'ACOLLIDA D'ALUMNAT NOUINGUT AMB DESCONEIXEMENT DE LA LLENGUA VEHICULAR DEL CENTRE.

El nostre centre acull alumnes nouinguts de procedència diversa, que desconeix la llengua catalana, i sovint també la castellana. Per tant, s'han d'articular mesures i estratègies per aconseguir que aquests alumnes puguin adquirir, de la manera més ràpida possible, l'habilitat de la comprensió oral per tal que siguin capaços d'integrar-se a una aula ordinària i seguir els processos d'ensenyament i aprenentatge de les diferents assignatures. Posteriorment, aquests alumnes també han d'assolir la destresa de la llengua escrita i han d'iniciar l'adquisició de la resta de llengües curriculars.

És per això que en el nostre centre existeix un Pla d'Acolliment Lingüístic i Cultural (PALIC), en el qual es recullen i sistematitzen la major part de les actuacions i les mesures organitzatives que s'han de posar en marxa per facilitar l'accés a la llengua vehicular i d'aprenentatge del centre en les millors condicions possibles, per tal que els alumnes adquireixin el més ràpidament possible la competència comunicativa. Aquesta capacitat els ha de permetre, d'una banda, relacionar-se amb el seu entorn més immediat, escolar i social. De l'altra, els ha de permetre, en el menor temps possible, incorporar-se plenament a una aula ordinària.

Els professors de PALIC tendran entre les seves funcions les de planificar, organitzar i avaluar les estratègies pedagògiques per atendre els alumnes d'incorporació tardana. Perquè l'atenció lingüística sigui de qualitat els grups de PALIC han de ser reduïts i el màxim d'homogenis possible. És necessari, per tant, destinar els recursos adients perquè hi pugui haver dos grups de PALIC, un de nivell inicial per als alumnes acabats d'arribar al centre amb desconeixement total de la llengua catalana, i un altre grup de nivell mitjà, per als alumnes que tenen una comprensió oral i escrita acceptable, però que necessiten millorar l'expressió oral. Convé que els alumnes de cada grup tinguin un sol professor de referència. L'enfocament de les classes de PALIC ha de ser sempre comunicatiu.

Amb l'alumnat nouvingut s'utilitzarà, sempre que sigui possible, el català, per fer-ne possible la integració.

3. PLURILINGÜISME AL CENTRE EDUCATIU

3.1. ACTITUDS LINGÜÍSTIQUES.

Segons la Declaració Universal de Drets lingüístics, tothom té dret a ser reconegut com a membre d'una comunitat lingüística i, si s'estableix en el territori d'una altra, té el dret i el deure de mantenir-hi una relació d'integració. Per aquest motiu, el centre educatiu ha de tenir en compte la diversitat lingüística de l'alumnat i aprofitar-la, tant per afavorir l'autoestima com per enriquir el currículum i les activitats ordinàries del centre.

3.1. MEDIACIÓ LINGÜÍSTICA.

Cal establir pautes d'ús lingüístic favorables a la llengua catalana per a tots els membres de la comunitat educativa i garantir que totes les activitats administratives i les comunicacions entre el centre i l'entorn siguin en llengua catalana, sense perjudici que s'arbitrin mesures de traducció en el període d'acollida de les famílies de l'alumnat nouvingut.

4. OBJECTIUS

L'anàlisi de la realitat lingüística al nostre centre ens ha portat a elaborar els següents objectius:

- Garantir que la llengua vehicular del nostre centre sigui el català, tant a nivell de classes, com entre alumnes, professors i personal no docent.
- Assegurar que totes les classes -excepte les de Llengua Castellana i Llengües Estrangeres- diguin en català, així com també tots els materials usats i lliurats.
- Vetllar perquè la llengua emprada en totes les activitats extraescolars i tallers vinculats al centre (tallers de tutoria, de Nadal, etc.) sigui el català.
- Aconseguir que tot el professorat s'adreci a l'alumnat en català.
- Normalitzar tota la retolació i informació de taulells d'anuncis al català.
- Potenciar i promocionar l'ús de la llengua catalana a tots els nivells i efectes.
- Oferir la informació adequada a les famílies sobre aquest PLC, per tal que tinguin el coneixement oportú de quina és la llengua vehicular del centre i quines són les llengües que s'hi imparteixen.

Els responsables de l'execució i vetlladors de l'acompliment de tots els objectius seran els membres de l'Equip Directiu del centre. La Comissió de Normalització Lingüística vetllarà per la correcta implementació d'aquest Projecte Lingüístic de Centre i n'informarà l'Equip Directiu.

El Projecte Lingüístic de Centre ha de ser avaluat periòdicament i modificat segons les mancances que s'hi vagin detectant. L'avaluació pot ser realitzada a partir dels instruments següents:

- Enquestes, informes, etc., sobre l'ús de la llengua vehicular per part de professors, alumnes famílies i personal no docent.
- Memòries de la Comissió de Normalització Lingüística.
- Proves de diagnòstic, com les proves IAQSE i PISA.
- Resultats de l'avaluació de la competència lingüística dels alumnes en acabar l'ESO.
- Resultats de les proves PBAU.